

Comomeer en omringende dalen

Jaargang 2014, nr. 7

¹ Tekst Ruud Metselaar – www.comomeerinfo.nl

Actueel nieuws van het Comomeer

Er zijn weer allerlei nieuwtjes die ook voor ons als toerist interessant kunnen zijn. Hier volgen er enkele.

Wegenbouw in de provincies Como en Lecco

Eerst enkele goede berichten over verbetering van de infrastructuur, ook al gaat het nog jaren duren voordat we er van kunnen profiteren. De Italiaanse regering heeft namelijk beslist om twee wegen zo snel mogelijk te realiseren:

- 1) Er wordt 220 miljoen (van de benodigde 330 miljoen) euro beschikbaar gesteld voor de aanleg van 10 km autoweg, waarvan 7,5 km als tunnelweg, voor het traject Colonno – Griante. Hiermee zal de dagelijkse file bij Comacina eindelijk verdwijnen
- 2) De regering heeft de voltooiing van de autoweg Bergamo – Lecco boven aan de lijst van werkzaamheden geplaatst. De weg moet klaar zijn vóór 30-6-2015!

De werkzaamheden aan de waterkering liggen nu al jaren stil

De waterkering in Como

Como heeft de landelijke pers gehaald door een redactioneel stuk in de Corriera della Sera over het drama van de waterkering (de “paratie”), die de stad moet beschermen tegen hoog water in het meer. Wellicht herinnert u zich mijn Nieuwsbrief 8(2009) over de metershoge muur die de burgemeester liet optrekken langs het meer, waardoor het water vanuit de stad

---

¹ Verzoeken om toezending per email aan: r.metselaar@comomeerinfo.nl

niet meer te zien zou zijn. Nadat er al een groot stuk van was voltooid, werd de gemeente wakker en dwong men de burgemeester alles weer te slopen.

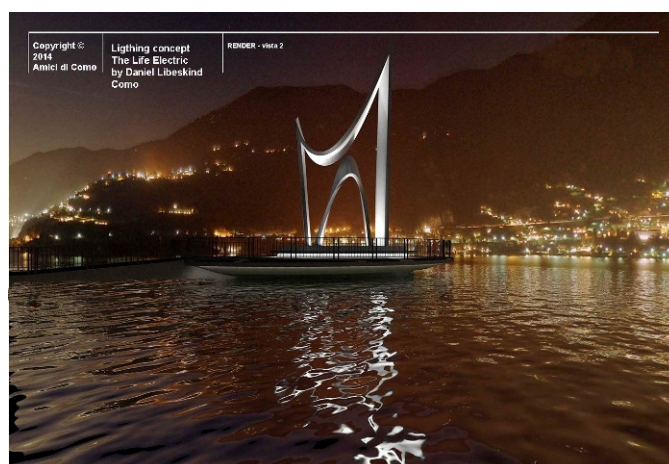
Het ene plan na het andere werd gemaakt en men begon opnieuw langs de oever met werkzaamheden, waardoor de “lungolago” voortdurend werd opengebrouwen.

De kop in de Corriere della Sera ligt er niet om: “De werkzaamheden zijn nutteloos”. De journalist, Claudio del Frate, schrijft dat het werk, dat op 8 januari 2008 werd begonnen, destijds op 11,9 miljoen Euro was begroot, maar dat de kosten nu reeds zijn opgelopen tot 31 miljoen. Intussen is het piazza Cavour door de werkzaamheden 10 cm verzakt en beginnen de omliggende gebouwen scheuren te vertonen. Erger is nog dat de noodzaak voor de bescherming intussen ook verdwenen lijkt te zijn. Ondanks de enorme hoeveelheden regenwater die deze zomer omlaag kwamen en waardoor er talloze aardverschuivingen en wegblokkades optraden, is het plein droog gebleven. Dit komt omdat men bij Lecco een nieuw sluizensysteem in gebruik heeft genomen, waardoor de waterstand beter in de hand kan worden gehouden. De conclusie van de schrijver is daarom dat het niet alleen een oneindig voortdurend en kostbaar project is, maar ook volledig overbodig.

Na het in september verschenen stuk in de Corriere della Sera zijn de kosten nog verder gestegen tot 32,9 miljoen, maar heeft men toch besloten door te zetten. De regiobestuur van Lombardije heeft 11,5 miljoen Euro beschikbaar gesteld en de gemeente gaat proberen de ontbrekende 18, miljoen te vinden. In een poging de kosten niet nog verder te laten oplopen is nu besloten een met de hand bediende, uitschuifbare damwand te maken met een maximale hoogte van 135 cm. Wanneer ze buiten gebruik is, is de wand verborgen langs de wandelpromenade aan het meer. Men hoopt volgend jaar januari hieraan te kunnen beginnen.

DE ZTL ook ingevoerd in Como

Misschien heeft u deze zomer al gemerkt en zo niet dan vestig ik er nadrukkelijk de aandacht op. Het gaat hier om de invoering van gebieden waar u als toerist niet meer met de auto mag komen, de zgn. ZTL (Zone a traffico limitato). Het omvat het hele gebied begrensd door de Viale Lecco, Lungolago Trento, Viale Carlo Cattaneo en Viale Varese. Het grootste deel hiervan was al voetgangersgebied, maar nu zijn ook het Piazza Roma, Piazza Volta en Piazza Grimoldi beperkt toegankelijk². Alle ingangen van het gebied worden met camera's bewaakt.

Afbeelding van het monument “The Life Electric” van Libeskind

---

² Op internet vond ik de volgende lijst: piazza Roma, piazza Verdi, via Rodari, piazza Roma, via Bianchi Giovini, Caio Plinio II, piazza Grimoldi, via Macchi, via Pretorio e per l'area di Piazza Volta, via Grassi e via Garibaldi.

Een nieuw Voltamonument: The Life Electric

Al een maand lang wordt er in Como heftig gedebatteerd over een monument dat de bekende kunstenaar Daniel Libeskind aan de stad Como heft aangeboden. Mogelijk gemaakt door de inspanningen van een groep van “Vrienden van Como” zal er een 18 m hoog monument met de naam The Life Electric komen op het uiteinde van de golfbreker die de haven van de stad beschermt. Het elf ton zware monument bestaat uit staal en koolstofvezel en stelt symbolisch de letters A en V van Alessandro Volta weer. Zodra het nieuws bekend werd, barstte er een hevige discussie los tussen voor- en tegenstanders, maar de eerstgenoemden zijn toch in de meerderheid en het ziet er naar uit dat men het monument vóór 1 mei 2015 kan opleveren, d.w.z. precies op tijd voor de wereldtentoonstelling EXPO 2015 in Milaan. Como hoopt ook te profiteren van de grote aantallen toeristen die worden verwacht op de EXPO.

Sprekend over het nog te realiseren Voltamonument kan ik er niet omheen ook het drama te noemen met de Voltatempel. Dit gebouw werd, ter herdenking van de 100ste verjaardag van Volta's sterfdag, in 1925-'27 gebouwd door Federico Frigerio in eclectische stijl. Eclectisch, want Frigerio baseerde zich op het Pantheon, zoals eerder ook Palladio had gedaan toen hij de villa Rotonda ontwierp. Ik sprak over een drama want de eerste verdieping van dit monument werd in juli gesloten omdat er grote delen van het stucwerk uit het plafond omlaag kwamen. Ondanks uitvoerig onderzoek heeft men nog steeds de oorzaak hiervan niet kunnen achterhalen en het ziet er naar uit dat dit deel van het gebouw nog lange tijd gesloten zal blijven. Dat is jammer want voor ieder die enige interesse voor de natuurwetenschap heeft is de tentoonstelling van veel van de oorspronkelijk door Volta gebruikte proefopstellingen zeer de moeite waard.

Een nieuw boek van mijn hand:

De geschiedenis van de tweede wereldoorlog aan het Comomeer- De partizanenstrijd en de gevangenneming van Mussolini (82 pag. A5)

Op verzoek van een aantal geïnteresseerden heb ik de verhalen die ik eerder over dit onderwerp schreef, samengevat in een boekje.

Het is slechts bij weinige toeristen bekend dat er vanaf juli 1943 in Noord- Italië een burgeroorlog werd uitgevochten tegen het Duitse leger en de Italiaanse fascistten. In mijn boek verhaal ik over de moedige strijd van de partizanen die zich schuil hielden in de bergen rond het meer. Ook is er het verhaal van een inwoner die deelnam aan deze strijd.

Tenslotte vindt u er een hoofdstuk over de aanhouding in Dongo van Mussolini toen hij, vermomd als Duits soldaat, probeerde naar Zwitserland te ontsnappen. Evenals 15 van zijn medefascisten in de colonne, werd hij met zijn vriendin Clara Petacci bij het meer gefusilleerd, waarna de lichamen in Milaan aan lantaarnpalen werden opgehangen.

Niet alleen het verhaal over de aanhouding, maar ook de duistere geschiedenis van de goudschat en de documenten die Mussolini bij zich had, blijft fascinerend.

U kunt het bij mij per email bestellen ad 6,95 Euro plus verzendkosten

Nieuws uit het Valtellina

Enkele jaren geleden is in het Valtellina het consortium ProVinea gesticht met het doel het terraslandschap van het dal te beschermen en te vergroten. Op initiatief van de Banca Popolare di Sondrio en met steun van 177 dorpen in het gebied heeft ProVinea de status van werelderfgoed voor het gebied aangevraagd. De aanvraag is inmiddels overgenomen door de Italiaanse regering en ingediend bij de Unesco.

Een zelfde initiatief en dit keer met Zwitserse steun heeft als resultaat gehad dat de, bij vele van u bekende, 122 km lange Retische spoorlijn (met de omgeving ervan), van Albula/Bernina naar Tirano deze status al gekregen heeft. Hieronder valt dus zowel het deel van Thusis naar St. Moritz als dat van St. Moritz naar Tirano.

Wijnnieuws

Het internationaal befaamde tijdschrift Wine Spectator heeft twee Sforzato wijnen uit het Valtellina in de lijst van beste 100 wijnen van de wereld geplaatst – een bijzondere eer! Het betreft de Sforzato Albareda 2010 van Mamete Prevostini en de Sforzato 5 Stelle 2010 van Nino Negri.

Sinds een aantal jaren wordt de term PopWine gebruikt voor wijnen van minder dan 15 Euro. Het gelijknamige tijdschrift heeft na selectie tijdens de Vinitaly tentoonstelling een lijst van 50 beste Italiaanse popwijnen gepubliceerd en op nummer 1 van de lijst staat de Rosso di Valtellina van Ar.Pe.Pe uit Sondrio.